

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 2T/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419010180
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Grendárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2021:1419010180.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Grendárovej a prísediacich sudcov Heleny Čulíkovej a Ing. Ladislava Bartoša, na hlavnom pojednávaní dňa 06. decembra 2021 v Bratislave, pomerom hlasov 3:0

rozhodol:

obžalovaný B. Z. : nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom W. I.. XXXX/X,
Z., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej
veci

uznáva sa za vinného, že

dňa 21. októbra 2016 okolo 21.00 hod. na G. U. XX O. Z. - Záhorskej Bystrici po tom, ako sa obžalovaný sťažoval poškodenému V. L., narodenému XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX na svoje nepriaznivé majetkové pomery, mu poškodený chcel dať 4,-- eurá, avšak obžalovanému sa poškodeným ponúknutá suma zdala byť nízka preto zobral kuchynský nôž s čepeľou dlhou 12 cm. Predmetným nožom sa k poškodenému s nožom zaháňal pred jeho tvárou, pričom žiadal od poškodeného peniaze a súčasne sa mu vyhrážal zabitím a keď poškodený povedal obžalovanému, že doma nemá žiadne peniaze, z kredenca poškodenému odcudzil peňažnú hotovosť vo výške 30 eur a mobilný telefón značky NOKIA 100, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 15 eur a z domu poškodeného odišiel, čím spôsobil poškodenému V. L. celkovú škodu vo výške 45,-- Euro. Obžalovaný tak konal napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, pod sp.zn. 3T/205/01, zo dňa 26.júna 2001, v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava, sp.zn. 4 To/176/01, zo dňa 17.januára 2002, právoplatný dňa 17.januára 2002 bol uznaný vinným spolupáchatelstvom pre pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 9 ods. 2, § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a odsúdeným.

T e d a

proti inému použil hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spáchal
-2- 2T/41/2019

uvedený čin závažnejším spôsobom konania (so zbraňou) a na chránenej osobe (osobe vyššieho veku)

č í m s p á c h a l

zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Trestného zákona a za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 7, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa z a r a d ů j e na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd z r u š u j e:

-výrok o treste rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T/108/2016, zo dňa 06.marca 2017, právoplatný dňa 06.marca 2017,

-výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 0T/24/2017, zo dňa 26.januára 2017, právoplatný dňa 26.januára 2017

ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

o d ō v o d n e n i e :

Dňa 17.mája 2019 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV, pod sp.zn. 1 Pv 578/16/1104 obžalobu na obvineného na tom skutkovom základe, že

dňa 21. októbra 2016 okolo 21.00 hod. na G. U. XX v Bratislave - Záhorskej Bystrici po tom, ako sa obvinený sťažoval poškodenému V. L., narodenému XX.XX.XXXX na svoje nepriaznivé majetkové pomery, mu poškodený chcel dať 4,- eurá, avšak obvinenému sa poškodeným ponúknutá suma zdala byť nízka a zo zásuvky vytiahol kuchynský nôž s čepeľou dlhou 12 cm. Otočil sa k poškodenému a s nožom sa zaháňal pred tvárou poškodeného, pričom žiadal od poškodeného peniaze a súčasne sa mu vyhrážal zabitím a keď poškodený povedal obvinenému, že doma nemá žiadne peniaze, z kredenca poškodenému odcudzil peňažnú hotovosť v nezistenej výške a mobilný telefón značky NOKIA 100, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 15 eur a z domu poškodeného odišiel, čím spôsobil poškodenému V. L. spôsobil celkovú škodu minimálne vo výške 15 eur.

Týmto protiprávnym konaním mal tak naplniť zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu - zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c/ Trestného zákona (ďalej Tr.zák.) s poukazom na § 138 písm. a/ Tr.zák.

-3- 2T/41/2019

Po tom, čo na hlavnom pojednávaní bola prednesená obžaloba obžalovaný bol poučený o svojich právach a umožnené mu bolo urobiť niektoré z vyhlásení podľa ustanovenia § 257 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej Tr. por.). Tento urobil vyhlásenie, že je nevinný.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkov - L. N., L. Y., R. Č., V. Z., Ľ. B. , znalcov.

Oboznámil ostatné listinné a vecné dôkazy založené v spise a po zhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomnom súhrne zistil a ustálil skutkový stav veci tak, ako ho uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový a právny stav veci:

Súd v predmetnej veci musí konštatovať, že pokiaľ išlo poškodeného - V. L. - tento zomrel dňa 03.decembra 2017 - teda v čase keď vo vzťahu k tomuto obžalovanému nebola podaná obžaloba v tejto trestnej veci.

Pôvodne za predmetný žalovaný skutok bola podaná obžaloba na osobu - Z. E. a to dňa 28.marca 2017 - č. I. 216-221.

Predmetná osoba - Z. E. bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, pod č.k. 3T/30/2017-293 dňa 11.júla 2017 spod obžaloby prokurátora oslobodený - nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný - č. I. 223-229.

Proti rozsudku podal odvolanie prokurátor. Uznesením Krajského súdu Bratislava, pod sp.zn. 2 To/99/2017, zo dňa 01.marca 2018 bolo podľa § 319 ods. 1 Tr.por. odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava IV zamietnuté - č. I. 230-232.

Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť dňa 01.marca 2018.

Na základe podania - založené na č. I. 236 - ktoré bolo adresované Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky dňa 05.apríla 2018 a následne bolo doručené polícii - bolo uznesením zo dňa 11.októbra 2018 v trestnej veci - pokračované - č. I. 241.

Na základe vykonaného dokazovania - a to nielen z výpovede poškodeného, ale i z výpovede samotného obžalovaného, jeho v tom čase družky - svedkyne R. Č. - bolo preukázané, že skutočne v predmetný deň boli tieto osoby v autobuse mestskej hromadnej dopravy. V autobuse okrem obžalovaného, svedkyne R. Č. boli aj dve maloleté deti.

Ako poškodený tak i obžalovaný, jeho družka ako i ich maloleté deti vystúpili na konečnej pri TESCO v mestskej časti Záhorská Bystrica. Poškodený s nákupom sa vybral domov - do miesta svojho bydliska - na adresu Z., G. č. XX. V danom prípade išlo o rodinný dom poškodeného.

Poškodený vypovedal, že ako išiel za sebou počul dva detské hlasy, tiež zaregistroval pri týchto deťoch muža a ženu - predmetné deti pýtali čokoládu na čo im otec (obžalovaný) povedal, že na čokoládu nemá peniaze - vtedy poškodený povedal, že on povedal, že on by im na čokoládu aj dal. Takýmto spôsobom sa dal do reči s predmetným mužom (obžalovaným). Obžalovaný sa ponúkol poškodenému, že mu pomôže s nákupom - teda taškou, ktorú niesol a obžalovaný ju teda zobral od neho. Takýmto spôsobom - ako obžalova-

-4- 2T/41/2019

ný tak i poškodený prišli ku domu poškodeného.

Opätovne i z výpovede obžalovaného a teda nielen poškodeného bolo preukázané, že tento išiel do obydlika poškodeného.

Poškodený a sám to opätovne obžalovaný potvrdil tiež, že do predmetného domu ho poškodený vpustil dobrovoľne, z domu ho nevyhadzoval - pri ich príchode. I poškodený potvrdil, že obžalovaný mu pomohol s nákupom. Následne tak do vnútra do domu vošli obaja - obžalovaný a poškodený.

Následne ich výpovede sa odlišovali. Podstatné v rámci predmetného dokazovania však bola skutočnosť - že obžalovaný v predmetnom dome zotrval. V ostatnej časti súd vo veci vychádzal z výpovede poškodeného a v tomto smere na rozdiel od obžaloby súd čiastočne upravil skutkovú časť a teda upravil výrokovú časť predmetného rozsudku.

Požiadavka vyslovená v § 278 ods. 1 Tr.por. - aby súd rozhodoval len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu neznamená, že musí ísť o úplnú zhodnosť tzv. skutkovej vety obžalobného návrhu a rozsudku, niektoré skutočnosti uvedené v obžalobe môžu odpadnúť, iné zase pribudnúť, nesmie sa však zmeniť podstata konania. Podstata konania spočíva v konaní páchatel'a a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Súd musí na jednej strane skutok uvedený v obžalobe prejednať v celom rozsahu, na strane druhej má právo, dokonca povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadné údaje uvedené v obžalobe modifikujú alebo aj negujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku.

Poškodený v predmetnej veci bol celkove vypočutý dvakrát a to dňa 23.októbra 2016 a dňa 15.novembra 2016. V rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní - predmetný poškodený vypočutý nemohol byť z dôvodu, že dňa 03.decembra 2017 zomrel - č. I. 252.

Súd i z predmetného dôvodu veľmi starostlivo vyhodnocoval výpoveď poškodeného - a to aj v tej súvislosti, že pôvodne bolo trestné konanie vedené vo vzťahu k inej osobe - Z. E. - voči ktorému bola podaná za predmetný skutok obžaloba a ktorý bol spod obžaloby pre predmetný skutok oslobodený.

Potrebné je však uviesť v súvislosti s výpoveďou poškodeného - i napriek vyššie uvedenému - že tento po celý čas dokazovania ohľadom skutku vypovedal rovnako, konzistentne a jeho výpoveď korešpondovala i s ostatnými dôkazmi - mobilný telefón, nepriamo výpoveďou svedkov nižšie rozvedených - a tak súd ju nemal dôvod spochybňovať.

Preukázané tak bolo, že obžalovaný v predmetnom dome zotrval istý čas. Zároveň poškodený vyložil i nákup, ktorý kúpil - v nákupe bol i syr - jedlo, ktorým obžalovaného pohostil. Pohostil ho i vínom, ktoré pili zo šálok.

Predmetné skutočnosti vyplynuli i zo zápisnice o obhliadke miesta činu, ktorá bola vykonaná dňa 22.októbra 2016 v čase 21:38 hod. - 22:46 hod. Práve pokiaľ išlo o predmetnú šálku - z doplnenia znaleckého posudku vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru so sídlom v Bratislave - odvetvie kriminalistickej biológie a kriminalistickej genetickej analýzy vyplynulo, že predmetná šálka (ktorú poškodený označil - ktorú mal obžalovaný použiť) - bola zistená DNA zhoda obžalovaného.

Za predmetný čas obžalovaný poškodenému uvádzal svoju nepriaznivú majetkovú situáciu a to v smere, že nemá za čo deťom kúpiť ani čokoládu. Opätovne nielen poškodený,

-5- 2T/41/2019

ale i sám obžalovaný potvrdili, že poškodený videl osobne v prítomnosti obžalovaného dve maloleté deti - ktoré boli osobne prítomné v autobuse, osobne prítomné pri vystupovaní autobusu. Poškodený tak nemal dôvod neveriť majetkovým pomerom, ktoré mu obžalovaný opísal, ako i keď sám počul ako boli ešte na ulici, že deťom obžalovaný povedal, že im nemá za čo kúpiť čokoládu, ktorú deti chceli. Preto poškodený obžalovanému vytiahol zo svojho vrečka štyri eurá, ktoré mu zostali z nákupu - ktoré určil na nákup čokolády pre predmetné maloleté deti. Opätovne súd vychádzal z výpovede poškodeného - že obžalovaný z kredenca vytiahol dve porcelánové šálky a nalial do nich víno. Zároveň obžalovaný zobral kuchynský nôž s čepeľou dlhou 12 cm (celková dĺžka noža bola 23 cm - a bola poškodeným ukázaná) a s týmto nožom sa zaháňal pred tvárou poškodeného - s tým, že od neho žiadal peniaze. Zároveň sa mu obžalovaný vyhrážal i zabitím - „daj mi peniaze, lebo ťa nožom zabijem“. Toto podľa výpovede mal obžalovaný viackrát zopakovať. Reakcia poškodeného však bola, že mu povedal, že nemá žiadne peniaze doma, pretože tieto má v banke a zároveň mu povedal, že má rakovinu.

Obžalovaný keďže po celý čas boli v kuchyni následne z kredenca poškodenému odcudzil peňažnú hotovosť vo výške 30 eur ako i mobilný telefón značky NOKIA. Ku predmetnej čiastke poškodený vypovedal - že keď on išiel v predmetný deň do mesta - zobral si 25 eur a 30 eur ostalo na kredenci. Zároveň na kredenci mal položený i predmetný mobilný telefón - pretože on predmetný mobilný telefón so sebou nenosí.

S týmito vecami potom obžalovaný odišiel a poškodený podľa jeho výpovede odišiel do obývačky, kde zaspal v kresle.

Pokiaľ išlo o výpovede obžalovaného tieto podľa názoru súdu sa javili značne rozporuplnými - v jeho výpovediach bol zrejмый rozpor s výpoveďou poškodeného. Súd nadobudol dojem, že obžalovaný mal záujem „zosúladiť“ svoju výpoveď - aby sa vyvinil aspoň z trestnej činnosti lúpeže.

Súd vo veci poukazuje na časť výpovede obžalovaného, ktorú vykonal v prípravnom konaní dňa 12.februára 2019 - v rámci, ktorej okrem iného uviedol:

Na otázku vyšetrovateľa, aby som sa vyjadril, či som počas pobytu v dome u uvedeného pána som od neho s kuchynským nožom o dĺžke 23 cm v ruke žiadal peniaze, so slovami daj mi peniaze, lebo ťa tým nožom zabijem uvádzam, že absolútne nie. Ja som nikdy nebol agresívny a viem, čo je to lúpež, nikdy by som ju nespravil. Je rozdiel dostať päť rokov a pol roka za krádež.

V tomto kontexte preto súd rešpektuje, že obžalovaný sa môže brániť akýmkoľvek spôsobom, ale pri výsluchu svedka (poškodeného) sa uplatňujú osobitné pravidlá podľa ustanovení Trestného poriadku. Pri posudzovaní skutkového deja sa preto kladie dôraz na dôkaz výsluchom svedka, ako na najdôležitejší dôkazný prostriedok. Výpoveď práve predmetného svedka a zároveň poškodeného bola podrobená zodpovednému posúdeniu a vyhodnoteniu a je nutné uviesť, že jeho vyjadrenia boli podporované aj ďalšími nižšie rozvedenými dôkazmi.

Na návštevu na nasledujúci deň prišiel k poškodenému synovec - tomuto uviedol skutočnosti, ktoré sa mu stali v deň predchádzajúci a tento vo veci podal trestné oznámenie.

Svedok L. N. - synovec poškodeného - po celý čas dokazovania potvrdil skutočnosti, ktoré vypovedal jeho strýko - poškodený. Pri predmetnej udalosti on osobne prítomný nebol - interpretoval skutočnosti, ktoré mu uvádzal poškodený.

-6- 2T/41/2019

Svedkyňa R. Č.T. tiež potvrdila počas dokazovania - že v predmetný deň bola v spoločnosti obžalovaného ako i dvoch maloletých detí.

Svedok M. S. N. bol majiteľom SIM karty s telefónnym číslom - XXXX XXX XXX. Oznamované mu bolo, že jeho SIM karta mu bola odcudzená - čo i sám svedok potvrdil, že predmetnú SIM kartu nenašiel. Zistil však, že predmetná SIM sa používala - pretože mu prišla úhrada za faktúru, ktorá bola na sumu cca 100 eur. K osobe svedkyne R. J. sa nevedel vyjadriť. Vypovedal, že takúto osobu nepozná.

Pokiaľ išlo o odcudzený mobilný telefón značky NOKIA 100 - i zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru elektrotechnika - ktorý vykonal skenovanie obsahov pamätí a uložených dát z predmetného mobilného telefónu - vyplynulo - po časovom období 21.október 2016 - že predmetný mobilný telefón používala svedkyňa R. Č. - vyplýva to i z SMS - ktoré písala osoba, ktorá sa uvádzala ako R. (č. I. 103-106). V rámci SMS komunikácie boli zachytené ako krstné mená nielen R., ale aj B. (obžalovaný sa volá B. Z. a v čase predmetného žalovaného skutku bol s R. J. v družskom vzťahu). Uvádzané bolo i telefónne číslo - XXXX XXX XXX.

Pokiaľ išlo o výpoveď obžalovaného v súvislosti s predmetným zaisteným mobilným telefónom, ktorý patril poškodenému a i napriek tomu tento mobilný telefón mala vo svojej dispozícii v tom čase družka obžalovaného - svedkyňa R. Č. - k tomuto na rozdiel od výpovede samotnej svedkyne - obžalovaný vypovedal, že R. ho kúpila od nejakého cigáňa za 5 eur alebo 15 eur, ja si to už nepamätám, ale tam ho od niekoho kúpila.

Súd vo veci poukazuje na výpoveď svedka L. Y. - ktorý po celý čas dokazovania potvrdil, že z mailovej adresy uviedol skutočnosti, z ktorých bolo preukázané, že žalovaný skutok vo vzťahu k poškodenému nevykonala osoba - Z. E.. Predmetné skutočnosti, ktoré uviedol v predmetnom maily mal od R. Č., ktorá mu tieto skutočnosti uviedla.

Následne v rámci tohto trestného konania - v ktorom bol v pozícii obžalovaného - obžalovaný B. Z. - svedkyňa R. Č. - potvrdila (a potvrdila skutočnosti i počas výsluchu na hlavnom pojednávaní - že v predmetný večer - tak ako to vypovedal nielen obžalovaný, ale i samotný poškodený - išli autobusom č. 37 - ona spoločne s obžalovaným a s dvoma maloletými deťmi do mestskej časti Záhorská Bystrica. Všetci vystúpili na konečnej zastávke v Záhorskej Bystrici. Tiež ako obžalovaný a poškodený i ona potvrdila, že obžalovaný išiel s predmetným pánom (poškodeným) ho odprevadiť. Nevie po akom čase prišiel, deti už spali - B. Z. doniesol domov ten mobilný telefón značky NOKIA tlačítkový aj so SIM kartou. Myslím, že na druhý deň B. Z. založil do tohto mobilného telefónu NOKIA, ktorý večer doniesol svoju SIM kartu XXXX XXX XXX (takéto telefónne číslo sa zhodovalo i so znaleckým posudkom z odboru elektronika.

O predmetnom mobilnom telefóne podľa výpovede predmetnej svedkyne - mu povedal sám obžalovaný a to - že mu ich dal ten starý pán, ktorého bol odprevadiť, že to bolo za to, že ho odprevadil.

Na hlavnom pojednávaní dňa 16.septembra 2019 na priamu otázku ohľadom predmetných vecí - teda i mobilného telefónu - ako sa obžalovaný dostal k predmetným veciam - svedkyňa vypovedala - povedal, mi, že mu to zobral - B. Z..

-7- 2T/41/2019

I týmto dôkazom je vyvrátená výpoveď obžalovaného, ktorý vypovedal, že z domu poškodeného on nič nezobral - ako to vypovedal obžalovaný. Práve v predmetnom mobilnom telefóne (opätovne vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku z odboru elektrotechnika) - vyplynulo a teda bolo preukázané, že v tomto mobilnom telefóne, ktorý užívala svedkyňa bola používaná SIM karta od 22.októbra 2016 (dátum spáchania skutku bol 21.október 2016 okolo 21:00 hod.) - s vyššie uvedeným telefónnym číslom.

I keď predmetná svedkyňa vypovedala rozdielne oproti svojej výpovedi z prípravného konania - k tomuto vypovedala, že na výpovedi, kde vypovedala v prospech obžalovaného vypovedala preto tak - lebo sme sa tak vzájomne dohodli na polícii s B. Z. a nevedela som, že je to v podstate trestné. Preto keď za mnou došiel vyšetrovateľ druhýkrát, tak mi povedal, aby som to povedala tak, ako to bolo, lebo ja za to môžem byť stíhaná - za krivé neviem čo to je, krivé svedectvo a že mám pozerat' na to, že mám vonku deti a nie na B. Z..

Pokiaľ obžalovaný v konaní predložil listy, ktoré mu písala svedkyňa - R. Č. a tieto sú založené v spise na č. I. 335-350, 395-432 - k tomuto svedkyňa R. Č. vypovedala, že predmetné listy ona písala - ale písala ich z dôvodu - človek keď je zavretý, potrebuje psychickú podporu od osoby, ktorá mu je najbližšia, boli to podporujúce listy z mojej strany. Nakoľko som s ním (obžalovaným) žila 11 rokov a je to otec môjho dieťaťa, ja ho stále ľúbim, mám ho rada svojim spôsobom, ale to je akurát všetko, to nie je budúcnosť.

Pokiaľ obžalovaný v mene obhajcu navrhoval vo veci vypočuť ako svedkov - vyšetrovateľa v predmetnej veci a to v súvislosti s priebehom výsluchu svedkyne R. Č.T. súd k tomuto dôvod nevidel.

Vychádzal pritom z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 1 Tdo V16/2011) - v spojitosti s výsluchom vyšetrovateľov, resp. policajtov ako svedkov v tej istej veci, či už k obsahu, spôsobu alebo priebehu nimi vykonaných procesných úkonov vo veci, v ktorej pôsobili ako orgány činné v trestnom konaní, najvyšší súd zastáva názor, že takýto úkon nemá povahu právne relevantného procesného úkonu, a preto sa ani nesmie nachádzať v trestnom spise. Postavenie orgánu činného v konkrétnej trestnej veci je nezlučiteľné s postavením svedka v nej, pretože o tom, akým spôsobom prebiehal úkon trestného konania a aký je jeho obsah svedčí zápisnica o úkone, resp. iná listina o zákonných náležitostiach tohto úkonu. Ak by vyslúchané osoby potvrdili nezákonnosť svojho postupu, došlo by z ich strany k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu - zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Tr. zák. V danej veci nespĺnenie zákonných povinností policajtov pre nich vyplývajúcich z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por. nie je možné zhojiť ich svedeckou výpoveďou, ktorou sa má dokázať, že si ich splnili. Predmetom dokazovania v trestnom konaní (§ 119 ods. 1 Tr. por.) sú totiž okolnosti spáchania trestného činu a nie okolnosti jeho vyšetrovania. Tieto by mohli tvoriť samostatný skutok, len v prípade, ak by pri vyšetrovaní došlo k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa, ktoré by bolo aké trestný čin predmetom trestného stíhania.

Taktiež nemal súd za to, že výsluch svedka X. M. Z., ktorý podľa výpovede obžalovaného mal v žalovanom čase 10 rokov a tento by sa vedel vyjadriť ku skutočnosti, že on poškodenému pomáhal vstávať zo zeme, čo bol taký opitý a preto potreboval pomoc. Súd v danom prípade i vykonanie predmetného dôkazu zamietol pretože táto okolnosť nebola tou rozhodujúcou, ktorá by mala vplyv na iné závery konania. Nebolo

-8- 2 T/41/2019

v danej veci podstatným skutočnosť, či obžalovaný pomáhal vstávať zo zeme poškodenému z dôvodu jeho opitosti. Na skutočnosti, ktoré mali byť v predmetnom dome poškodeného predmetná okolnosť nemala vplyv.

Obžalovaný v predmetnej veci navrhoval vypočuť ako svedkov V. Z. ako i L. B.. Súd výpovede predmetných svedkov vyhodnotil ako výpovede, ktorými mali napomôcť vyvinieť sa zo žalovanej trestnej činnosti obžalovaného.

Svedok V. Z. bola osoba, ktorá vypovedala, že obžalovaného pozná z výkonu trestu asi desať rokov. I keď vypovedal, že s obžalovaným nie je v žiadnom vzťahu - z výpovede vyplynuli skutočnosti, ktoré nevyplynuli ani z výpovede samotného obžalovaného. Predmetný svedok odlišne vypovedal (na rozdiel od výpovede samotného obžalovaného, svedkyne R. J., ako i poškodeného) že to mala byť R., ktorá mala nejakému opilcovi tuším ukradnúť mobil, ale ja toto neviem, či bolo presne tak. Ale tak sa mi marí. Obdobne to bolo i vo vzťahu k svedkovi L. B. - ktorý sa nevedel vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré boli predmetom obžaloby a teda dokazovania na súde vyjadriť.

Svedkyňa X. Z. - matka obžalovaného sa vyjadrila k osobe svedkyne R. Č. ako i k osobe svedka L. Y. - s ktorým žije jej dcéra v spoločnej domácnosti. K obom ako vyplynulo z jej výpovede nemala priaznivý vzťah (keď sa syn spoznal s ňou /R. Č./ nebola som nadšená, Y. v rodine narobil zle).

Pokiaľ obžalovaný vypovedal, že poškodený bol značne pod vplyvom alkoholu a teda, že išlo o „alkoholika“ - súd i keď predmetnú skutočnosť nemohol už verifikovať a teda si overiť - vychádzal z výpovede samotného poškodeného - ktorého výpovede počas prípravného konania - ako súd vypovedal neboli rozporné, navzájom si neodporovali a nevykazovali tak znaky, že by ich vykonala osoba, ktorá musela byť v značnej opilosti.

U uvedeného tak vyplynulo, že i keď súd vo veci vykonal dôkazy a niektoré dôkazy vo veci zamietol (výsluch vyšetrovateľa, výsluch maloletého) - predmetné dôkazy do merita nepriniesli iné závery, ako tie, ktoré sú uvedené v predmetnom rozsudku.

Súd v danom prípade nemal za to, že by odmietnutím predmetných dôkazov - ktoré nevykonal - porušil právo na obhajobu obžalovaného.

Povinnosťou súdu je zaoberať sa dôkaznými návrhmi obhajoby (obžalovaného) - avšak povinnosť súdu vykonať všetky obhajobou navrhované dôkazy neexistuje. Zásada rovnosti strán v konaní pred súdom, teda neznamená, že by súd bol povinný vyhovieť všetkým návrhom strán, prípadne dbať na to, aby dôkazy vykonané z ich podnetu boli v určitom úmernom pomere.

Súd neporuší žiadne právo strany v konaní ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom, všeobecne záväzných právnych predpisov. Súd preto nie je povinný automaticky, resp. mechanicky vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, pretože podľa § 2 ods. 10, § 2 ods. 11 Tr.por. má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Tu súd poukazuje na ustanovenie § 253 ods. 3 Tr.por. (primerane) - podľa ktorého je predseda senátu (samosudca) povinný dbať, aby hlavné pojednávanie bolo zamerané čo najúčinnejšie na objasnenie veci v rozsahu potrebnom pre spravodlivé rozhodnutie.

-9- 2T/41/2019

Súd vo veci konštatuje, že pravdivosť tvrdení svedka sa všeobecne posudzuje aj hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu a „škodiť“ obžalovaným.

Pritom však nemožno neopomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu a preto logicky a právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu kým nie je preukázaný opak.

V tomto konaní sa nepreukázalo, že by poškodený vypovedal nepravdu o podstatných okolnostiach a nezistil ani relevantný motív poškodeného na krivé obvinenie vo vzťahu k obžalovanému.

Poškodený obžalovaného nepoznal pred predmetným skutkom. Predmetnú osobu videl prvýkrát v živote práve pri predmetnom skutku. Poškodený potvrdil vo svojej výpovedi, že do predmetného jeho domu - vošli spoločne. Poškodený dal súhlas ku vojdeniu do jeho domu. Zo strany poškodeného tak nebolo preukázané, že mal teda nejaký motív mu svojou výpoveďou škodiť.

Poškodený vo veci vypovedal viackrát a to v prípravnom konaní. Na hlavnom pojednávaní boli obe jeho výpovede z prípravného konania prečítané a to v súlade s ustanovením § 263 ods. 3 písm. a/ Tr.por.

Poškodený v prípravnom konaní (keďže dňa 03.decembra 2017 zomrel) v podstatných bodoch zhodne popísal priebeh incidentu a potvrdil skutočnosti, ktoré boli i podkladom i pre výrokovú časť rozsudku vo vzťahu k protiprávnemu konaniu obžalovaného. Vypovedal tak o skutočne prežitej udalosti.

Jeho výpovede považoval súd za logické, zrozumiteľné, presvedčivé, pravdivé a vierohodné a teda im prisúdil rozhodujúcu dôkaznú silu, dostatočnú na preukázanie viny obžalovaného aj s ďalšími vyššie rozvedenými podpornými dôkazmi (výpoveď obžalovaného, že bol v dome poškodeného, výpoveď svedkyne Č. - ktorá potvrdila, že obžalovaný priniesol v predmetný večer domov mobilný telefón - išlo o mobilný telefón poškodeného, ako nepriamy dôkaz daktyloskopická stopa zabezpečená v dome poškodeného vo vzťahu k obžalovanému, používanie predmetného mobilného telefónu, výpoveď svedka - L. N. - ktorého výpoveď bola identická s výpoveďou poškodeného. I keď v danom prípade ide o svedka, ktorý osobne nebol prítomný pri spáchaní predmetného skutku vo vzťahu ku svojmu príbuznému a teda informácie mal od tohto svojho príbuzného - poškodeného - predmetný svedok vypovedal - čo mu bolo známe o trestnom čine).

Zo strany obžalovaného tak nebol produkovaný ani počas dokazovania na súde taký dôkaz, ktorý by usvedčujúce dôkazy v jeho neprospech vyvrátil do takej miery - aby možné bolo konštatovať iný priebeh a motív žalovaného skutku.

Je pochopiteľné, že obžalovaný popiera spáchanie skutku - ktorý prokurátor kvalifikoval ako zločin lúpeže - tvrdí, že peňaženku len zobral so sebou, lebo jeho úmyslom nebolo „okradnúť poškodeného“. Výpoveď obžalovaného musí vždy súd posudzovať s rešpektom a s ohľadom aj na to, že môže uvádzať nepravdu a tú prezentovať ako jedinou pravdu - svoju. Preto je vždy v prioritnom záujme obžalovaného všeobecne predložiť súdu svoje „alibi“ a tak dodať svojimi vyjadreniami „punc“ úplnej pravdivosti.

Pokiaľ obhajoba dávala súdu za to, že je povinný aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) v súvislosti s trestným činom - zločin lúpeže) -

-10- 2T/41/2019

vzhľadom na výpoveď poškodeného, predmetných podporných dôkazov - ako hlavného dôkazu - ako už vyššie súd rozviedol výpoveď poškodeného nebola osamotená.

Súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti a to každý jednotlivo, ale zároveň v ich súhrne. Pri hodnotení výpovedi svedka skúma súd, či je logická, či sa svedok neodchyľuje od svojej prechádzajúcej výpovede, pričom v prípade odchýlok musí zisťovať, prečo k nim vo výpovedi svedka dochádza.

Len v prípade, že výpoveď svedka mala slúžiť ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný či dokonca vyvrátený.

V danom prípade tomu tak nebolo (k dispozícii - vyššie rozvedené boli i iné zabezpečené dôkazy) a nevznikla tzv. „dôkazná núdza“ a preto sa nemusela aplikovať zásada „in dubio pro reo“ - vyplývajúca z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr.por.

Obhajoba vždy môže nájsť motív, prečo všeobecne poškodený - svedok klame v neprospech obžalovaného. Argumenty však musia byť mimoriadne silné a presvedčivé, aby bolo možné vysloviť, že takáto svedecká výpoveď je nepravdivá. Takéto argumenty obhajoby ani pri nadmernej snahe nepredložila a nespochybnila sa tak hlavne výpoveď poškodeného - tak aby, súd mal dôvod korigovať hodnotenie dôkazov.

Ak súd hodnotí prevedené dôkazy odlišným spôsobom, ako by chcel obžalovaný, neznamená automaticky táto skutočnosť porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov, zásady in dubio pro reo, prípadne ďalších zásad spojených so spravodlivým procesom.

Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k objasneniu veci, najmä výpovede obžalovaného, svedkov, znalecké posudky, veci a listiny dôležité pre trestné konanie.

Poškodený v podstatných bodoch zhodne popísal priebeh incidentu a potvrdil skutočnosti, ktoré boli i podkladom i pre výrokovú časť rozsudku vo vzťahu k protiprávnemu konaniu obžalovaného.

Na rozdiel od obžaloby - súd preto upravil časť výrokovej časti rozsudku oproti obžalobe - a to v smere ako to uviedol s prihliadnutím na predmetnú dôkaznú situáciu vo veci.

Tu súd vo veci konštatuje, že poškodený v prípravnom konaní vypovedal dvakrát - a teda opakovane. I keď jeho výpovede neboli rovnaké od slova do slova - pretože toto všeobecne nie je možné nikdy - boli však identické v tých častiach, na základe ktorých súd mohol konštatovať protiprávne konanie obžalovaného.

V tejto veci je potrebné uviesť navyše i vek poškodeného v čase jeho výsluchov - a to 68 rokov.

Pokiaľ vo veci i vo vzťahu k poškodenému odstraňoval rozpory (ohľadom výpovedí z prípravného konania) - súd podotýka v tejto súvislosti vo všeobecnej rovine, že je pomerne bežné, ak svedok, ktorý vypovedá v trestnom konaní opakovane, jeho viaceré výpovede nie sú úplne identické (rovnaké od slova do slova). Často sa stáva, že takáto opakovane nevypovedajúca osoba môže niečo zabudnúť, prípadne určitej okolnosti už neprikladá takú dôležitosť, alebo si na niečo dodatočne spomenie, čo v predchádzajúcej výpovedi neuviedla - a preto z predmetného dôvodu nemožno jej prisúdiť nevýpovednú hodnotu.

-11- 2T/41/2019

Preukázanie takto zisteného skutkového stavu veci a okolnosti, ktoré predchádzali spáchaniu tohto trestného činu, i jeho konkrétne následné spáchanie boli teda na hlavnom pojednávaní jednoznačne preukázané vyššie uvedenými dôkazmi.

Na základe vykonania a zhodnotenia týchto dôkazov týkajúcich sa skutkového zistenia predmetného trestného činu dospel súd k záveru, že skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný.

Pri právnom hodnotení dospel súd k záveru, že obžalovaný svojím konaním naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu - zločinu lúpeže podľa ustanovenia § 188 ods. 1, 2 písm. b/, c/ Tr. zák. - pretože - obžalovaný voči poškodenému použil hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci - v danom prípade (peniaze a mobilný telefón). Predmetné protiprávne konanie vykonal so zbraňou - kuchynským nožom s čepeľou dlhou 12 cm a voči chránenej osobe - osobe vyššieho veku (68 rokov).

Pod pojmom hrozba bezprostredného násillia je potrebné rozumieť hrozbu bezprostredného fyzického násillia.

Pod pojmom hrozba bezprostredného násillia je potrebné rozumieť hrozbu bezprostredného fyzického násillia - pričom z hrozby vyplýva, že násillie bude použité ihneď po jeho hrozbe - v danom prípade vo vzťahu k poškodenému obžalovaný zobral do ruky kuchynský nôž a týmto sa zaháňal pred tvárou poškodeného s tým, že od poškodeného žiadal peniaze a súčasne sa mu vyhrážal zabitím, ktoré opakoval viackrát. Predmetná hrozba tak bola výslovná.

Predmetné použitie hrozby bezprostredného násillia bolo prostriedkom k zmocneniu sa cudzej veci pre obžalovaného a to ako peňazí, tak i mobilného telefónu. Prostriedok, ktorý použil k predmetnej hrozbe bol nôž o dĺžke 12 cm čepele - s tým, že tento nôž riadne vnímal poškodený - obžalovaný sa s ním pred tvárou poškodeného zaháňal. Tým, že obžalovaný odcudzil peniaze v hodnote 30 eur ako i mobilný telefón poškodeného - tieto veci boli pre neho cudzie. Nebol ich vlastníkom. Predmetný nôž bol zbraňou i podľa § 122 ods. 3 Tr.zák.

Trestný čin lúpeže je dokonaný už použitím násillia alebo hrozby bezprostredného násillia proti niekomu v úmysle zmocniť sa cudzej veci - bez toho, aby úmysel bol uskutočnený.

Ak použije páchatel' trestného činu lúpeže hrozbu bezprostredného násillia menšej intenzity potom táto skutočnosť len znižuje stupeň nebezpečnosti trestného činu lúpeže pre spoločnosť. Ani výnimočne malá intenzita hrozby bezprostredného násillia nie je dôvodom pre posúdenie konania páchatel'a ako trestného činu krádeže.

Obžalovaný totiž po vyzvaní poškodeného, aby mu vydal peniaze, čo má pri sebe - s predmetným nožom pred poškodeným sa zaháňal - poškodený riadne vnímal konanie obžalovaného voči jeho osobe - zároveň sa mu s predmetným nožom vyhrážal viackrát zabitím v prípade, že mu nedá peniaze - takže sloboda rozhodovania napadnutého (poškodeného), ktorý obžalovaného pred tým nepoznal bola obmedzená obavou, čo bude nasledovať ak sa príkazu vydať peniaze nepodvolí. V tom súd videl hrozbu bezprostredného násillia nesenú úmyslom obžalovaného zmocniť sa peňazí, prípadne iných vecí poškodeného. Výzva obžalovaného vo vzťahu ku poškodenému sa opakovala. Predmetná hrozba bezprostredného násillia nie je závislá na jej intenzite. I keď použitie predmetnej hrozby bezprostredného násillia malo „miernejšiu formu“ ide však za splnenia ostatných znakov skut-

-12- 2T/41/2019

kovej podstaty trestného činu o trestný čin - zločin lúpeže. Nižšia intenzita hrozby len znižuje stupeň - i preto v danom prípade súd použil i ustanovenie 38 ods. 7 Tr.zák. - v súvislosti s výmerou trestu.

Hrozba bezprostredného násillia je spravidla vyjadrená výslovné, ale stačí i konkludentné konanie - ak z neho a ostatných okolností zrejme je, že násillie sa uskutoční ihneď, ak sa nepodrobí napadnutá vôľa páchatel'a.

Tu je potrebné konštatovať, že poškodený obžalovaného pred predmetným útokom nikdy nevidel, nemohol vedieť aké má fyzické danosti, nemal vedomosť, či skutočnosť, ktorú mu viackrát zopakoval, že ho zabije a pri tom mal nôž v ruke, či toto aj nenaplní.

Zbraň, aby bola zbraňou - nemusí byť použitá bežným spôsobom, na ktorý je určená. Môže byť použitá hocikakým spôsobom, ak takýto spôsob použitia zbrane môže urobiť úrok proti telu dôraznejším.

Z hľadiska naplnenia formálnych znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu intenzita násillia nie je rozhodujúca.

Trestný čin lúpeže je dokonaný už samotnou hrozbou bezprostredného násillia - ako to bolo v tejto trestnej veci v úmysle zmocniť sa cudzej veci - t.j. získať možnosť voľne s vecou nakladať s vylúčením

toho, kto ju mal doposiaľ vo svojej moci. Toto sa mu i podarilo - pretože peniaze ako i mobilný telefón si z predmetného domu odniesol.

I keď obžalovaný poprel, že by predmetné veci získal spôsobom, ako to vypovedal poškodený - preukázané však bolo, že mobilný telefón zobral - pretože následne bol používaný v tom čase jeho družkou. Pokiaľ išlo o peniaze - i keď družka vypovedala, že peniaze doniesol domov, ale boli to slovenské koruny a nie eurá - súd tu vychádzal z výpovede poškodeného.

Predmetné správanie a konanie obžalovaného bolo získanie peňazí - to aj v rámci hrozby s nožom vo vzťahu k poškodenému použil - „dávaj peniaze“. Práve predmetná hrozba bola dôvodom na získanie peňazí a následne i mobilného telefónu.

Z hľadiska subjektívnej stránky trestného činu zo strany obžalovaného išlo o úmysel priamy - cieľom bolo zmocnenie sa peňazí - čo sa mu podarilo vo výške 30 eur a keďže takáto čiastka sa mu zrejme nezdála veľkou odcudzil i predmetný mobilný telefón.

Súd v danom prípade nemal preto za to, že by v danom prípade malo byť protiprávne konanie obžalovaného ako trestný čin - prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d/ Tr.zák. - t.j. že obžalovaný si prisvojil predmetnú cudziu vec - peniaze a mobilný telefón s tým, že by ich zmocnil a čin spáchal na veci, ktorý mal poškodený pri sebe.

Jedným zo základných rozdielov medzi trestným činom lúpeže a trestným činom krádeže je prítomnosť násillia alebo jeho hrozby u prvého z nich. Zákonodarca tento rozdiel vyjadril aj zaradením uvedených trestných činov do rôznych hláv a dielov osobitnej časti Trestného zákona podľa objektu (spoločenskej hodnoty), ktorá ma spadať pod ich ochranu.

Lúpež patri medzi trestné činy proti slobode (druhá hlava, prvý diel osobitnej časti), ustanovením § 188 Tr.zák. sa teda chráni osobná sloboda a cudzí majetok.

Ustanovenie § 212 Tr.zák. chráni majetok, vlastníctvo a oprávnenú držbu veci, preto je krádež začlenená medzi trestné činy proti majetku (štvrtá hlava).

-13- 2T/41/2019

Trestný čin je podľa § 122 ods. 7 Tr.zák. spáchaný násillím, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násillie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel použil násillie proti veci iného. Násillie (alebo hrozba) v prípade lúpeže je prostriedkom na zmocnenie na cudzej veci, preto tomuto zmocneniu predchádza. Trestný čin lúpeže je dokonáný už použitím násillia či hrozby bezprostredného násillia proti inému, v úmysle zmocniť sa cudzej veci, pričom netreba, aby sa tento úmysel uskutočnil. Aj keď teda páchatel po použití násillia dobrovoľne upustí od uskutočnenia svojho úmyslu, trestnosť lúpeže nezaniká, pretože čin už bol dokonáný (R 37/1970).

Ak páchatel použije násillie či jeho hrozbu po tom, čo sa veci zmocnil, pôjde už o trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d/ Tr.zák. Tento trestný čin vo svojej základnej skutkovej podstate tak neobsahuje prvok násillia.

Ani výnimočne mala intenzita hrozby bezprostredného násillia nemôže byť dôvodom pre kvalifikáciu činu ako krádeže - pretože o trestný čin krádeže ide v tom prípade, že privlastnenie veci je len jej zmocnením a to bez použitia či už násillia, alebo hrozby bezprostredného násillia. I pomerne intenzívne donútenie napadnuté k trpeniu takej činnosti páchatela, ktorá má viesť k zmocneniu sa veci napadnutého je znakom trestného činu lúpeže a nie krádeže.

Pokiaľ išlo o osobu poškodeného - tento v čase spáchania skutku bol vo veku 68 rokov. Išlo tak o osobu vo vyššom veku (§ 127 ods. 3 Tr.zák. - osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov). V danom prípade predmetný skutok bol dokonáný a teda spáchaný v súvislosti s jej vekom a stavom, ktorý mal vplyv na motiváciu obžalovaného spáchať predmetný trestný čin.

Preukázanie takto zisteného stavu skutkového veci a okolnosti, ktorého prechádzali vo vzťahu ku žalovanému skutku, ako i jeho konkrétne následné spáchanie boli teda na hlavnom pojednávaní jednoznačne preukázané vyššie uvedenými dôkazmi.

Na základe vykonania a zhodnotenia týchto dôkazov týkajúcich sa skutkového zistenia predmetného trestného činu dospel súd k záveru, že skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný

K výroku o treste

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov.

Pre ukladanie trestu platia zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 34.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov.

Jednotlivé trestné činy podľa zákon ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a ods. 6 Tr.zák. páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to

-14- 2T/41/2019

ustanovené v Trestom zákone, pričom jednotlivé druhy trestov možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V tomto ustanovení sú taxatívne vymedzené všetky konkrétne okolnosti, na ktoré je súd povinný prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery.

Pokiaľ ide o závažnosť trestného činu súd musí vždy zhodnotiť túto skutočnosť komplexne, nielen vo vzťahu k zákonným znakom trestného činu a trestnej sadzbe za daný trestný, ale aj vo vzťahu k ostatným okolnostiam charakterizujúcim trestný čin - predovšetkým v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. Tieto okolnosti súd rozviedol podrobne v časti ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák.

Mieru narušenia páchatel'a všeobecne treba hodnotiť tak podľa spáchaného trestného činu, ako i podľa všetkých okolností, ktoré charakterizujú celú osobnosť páchatel'a z hľadiska jeho občianskeho morálneho narušenia.

Spôsob spáchania činu, jeho následok, závažnosť konania je vysoko nebezpečný. Poškodený v dobrej viere pustil do svojho obydľia obžalovaného, ktorého navyiac i „pohostil“ a navyiac mu dal dobrovoľne i štyri eurá, aby ich dal svojim deťom na sladkosť. Súd mal za to, že obžalovaný si predmetného poškodeného vytypoval - ako sám vypovedal všimol si ho už v autobuse mestskej hromadnej dopravy. Ponúkol sa mu, že mu pomôže - čím podľa názoru súdu už vtedy sledoval svoj cieľ - ktorý v predmetnom dome poškodeného i naplnil.

V danom prípade preto musela nastať sankcia vo vzťahu k obžalovanému zo strany súdu a to s prihliadnutím i na generálnu prevenciu. Generálna prevencia je v prvom rade v bezpečnosti osôb a preto súd ako nositeľ štátu nemôže takýto stav bagatelizovať a tolerovať a musí v záujme generálnej prevencie a ochrany spoločnosti, ochrany občanov dať jasný signál - že takéto protiprávne konanie musí byť zákonne sankcionované i práve v záujme ostatných osôb (poškodených) a dať tak jasný signál - že predmetné správanie - a to nielen fyzické, ale i verbálne je neakceptovateľné a zvlášť zavrhnúťhodné.

Súd mal preto za to, že ide o mimoriadne rozšírenú trestnú činnosť - kedy si páchatelia vždy vytypujú občanov, ktorí sú najviac zraniteľní (ako to bolo i v tomto prípade - osamelé osoby, osoby vo vyššom veku).

Práve z dôvodu i naplnenia predmetnej generálnej prevencie - aby nedošlo k rozširovaniu takéhoto druhu trestnej činnosti - dospel súd k záveru, že na splnenie predovšetkým ochrannej funkcie trestu je nevyhnutné ukladať (generálna prevencia) ukladať tresty v prípade uznania viny.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a

súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Každý trest je vlastne opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spá-

-15- 2T/41/2019

chaný trestný čin. Trest je právnym následkom trestného činu a musí byť úmerný k spáchanému činu. Je teda len následnou represiou. I represiu však treba používať rozumne, t. j. len v miere v akej je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu, musí sa totiž rešpektovať osobnosť páchatel'a a nespôsobiť mu zbytočné utrpenie.

Každé protiprávne konanie je potrebné vyhodnocovať individuálne a v tejto súvislosti je potrebná i individualizácia trestnej zodpovednosti každého jedného páchatel'a a teda i v danej veci.

Každý trest je len právnym následkom trestného činu a musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Je teda len následnou represiou. I represiu však je potrebné používať rozumne - t. j. len v miere, v akej je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu, musí sa vždy rešpektovať osobnosť páchatel'a a nepôsobiť mu zbytočné utrpenie.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenia, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy mal súd za to, že musí platiť zásada proporcionality trestu. Keďže ako súd už vyššie rozviedol, že trest je len jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona tým je určená i jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším osobám - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Vychádzajúc z tohto ustanovenia mal súd za to, že v danom prípade prihliadajúc na zásady trestného konania - zásadu proporcionality, individualizácie trestu, ale i generálnej prevencie do úvahy prichádzal trest nepodmienečný.

Ako bolo konštatované vo výrokovej časti rozsudku - z odpisu registra trestov - ako i z predmetného pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 3T/205/01, zo dňa 26.júna 2001 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava, sp.zn. 4 To/176/01, zo dňa 17.januára 2002, právoplatný dňa 17.januára 2002 - bol obžalovaný uznaný vinným podľa § 222 ods. 1 Tr.zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.

O predmetnej skutočnosti - t.j., že v prípade uznania viny vo vzťahu ku teraz žalovanému skutku - z dôvodu, že v minulosti už bol obžalovaný uznaný vinným a odsúdeným za zločin - môže prichádzať - aplikácia opätovné spáchanie zločinu, čo má zásadný vplyv na ukladanie trestu mal obžalovaný vedomosť od hlavného pojednávania - ktoré bolo dňa 15.júla 2019.

S prihliadnutím na 437 ods. 1 Tr.zák. - vyššie uvedený žalovaný trestný čin podľa zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov - vykazuje znaky zločinu.

Znamenalo to tak, že s prihliadnutím na § 38 ods. 5 Tr.zák. s týmto žalovaným trestným činom - zločinom do úvahy prichádzala práve aplikácia - opätovne spáchaný zločin.

I napriek tejto okolnosti - súd vo veci aplikoval ustanovenie § 38 ods. 7 Tr.zák.

-16-

2T/41/2019

Podľa § 38 ods. 7 Tr.zák. - ustanovenia odsekov 4 až 6 (teda 38 ods. 4, § 38 ods. 5, § 38 ods. 6) sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne. Uvedené ustanovenie svojou podstatou nadväzuje na odseky 4 až 6 paragrafu 38. zmyslom je ochrana páchatel'a trestného činu pred trestom, ktorý by bol pre neho neprimerane prísny, ak by sa pri výmere

trestu kumulovali priťažujúce okolnosti, opätovné spáchanie zločinu a zvýšený úhrnný alebo súhrnný trest.

Podľa § 41 ods. 2 Tr.zák. ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden je zločinom spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšieho o jednu tretinu.

V danom prípade bola základná trestná sadzba za teraz žalovaný zločin vo výmere - sedem rokov - šesťnásť rokov (v prípade aplikácie ustanovenia § 38 ods. 5 Tr.zák. - by bola táto základná trestná sadzba - deväť rokov šesť mesiacov - šesťnásť rokov).

Súd sa tak riadil pri ukladaní trestu - § 38 ods. 7 Tr.zák.

Súd vo veci poukazuje na odpis registra trestov vo vzťahu k obžalovanému ku dátumu dokonania tohto žalovaného trestného činu - zločinu - t.j. ku dňu 21.október 2016. Ku predmetnému dátumu bol celkove postavený pred súd - uznaný vinným a odsúdený sedemkrát - z toho v štyroch prípadoch bolo rozhodnuté o jeho osvedčení.

Zároveň pokiaľ išlo o predmetné konanie - ktorým bolo naplnené ustanovenie § 38 ods. 5 Tr.zák. - rozhodnutie Okresným súdom Bratislava V, pod sp.zn. 3 T/205/2001 bolo vydané dňa 26.júna 2001. uložený trest bol vo výmere dva roky so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu do druhej nápravno-výchovnej skupiny (t.č. stredný stupeň stráženia). Z výkonu trestu odňatia slobody bol podmienene prepustený s určením skúšobnej doby dva roky. Rozhodnuté uznesením bolo, že v predmetnej skúšobnej dobe podmienene prepustenia sa osvedčil.

Vo vzťahu k obžalovanému zároveň bol ukladaný úhrnný a súhrnný trest s prihliadnutím na rozhodnutia: - rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 1 T/108/2016, zo dňa 06.marca 2017, právoplatné dňa 06.marca 2017,

- trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 0T/24/2017, zo dňa 26.januára 2017, právoplatný dňa 26.marca 2017.

Z uvedeného tak vyplýva, že do úvahy - keďže obžalovaný v tejto žalovanej veci obžalovaného uznal vinným prichádzalo do úvahy ukladanie súhrnného trestu odňatia slobody a to podľa § 41 ods. 2 Tr.zák. - pretože v danom prípade išlo o zločin a o prečin ako § 42 ods. 1 Tr.zák..

Zároveň súd vo veci aplikoval aj ustanovenie § 42 ods. 2 Tr.zák. - a preto vo veci zrušil - rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 1 T/108/2016, zo dňa 06.marca 2017, právoplatné dňa 06.marca 2017 ako i trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 0T/24/2017, zo dňa 26.januára 2017, právoplatný dňa 26.marca 2017

V danom prípade s prihliadnutím na osobu obžalovaného, vzhľadom i na skutočnosť - že obžalovaný ako vyplynulo z lustrácie ZVJS - že obžalovaný mimo takto uloženej výmery - by mal mať výkon trestu (s prihliadnutím na iné odsúdenia) vykonaný pravdepodobne dňom

-17- 2T/41/2019

08.apríl 2024 (vo výkone trestu je nepretržite od 24.apríla 2020) - trest vo výmere sedem rokov na jeho prevýchovu a nápravu postačí.

Súd tak vychádzal i z princípu, že trest má byť úmerný škode, ktorú páchatel trestným činom spôsobil, a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy.

Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženía všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násilia spoločnosti voči jednotlivcovi. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý, spravodlivým je vždy len primeraný trest.

Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť.

Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného. Odstrašujúco má pôsobiť neodvratiteľnosť trestu, nie jeho prísnosť.

Už i takouto dĺžkou konania sa obžalovanému zabráni v páchaní trestnej činnosti - prvok represie bol naplnený - teoreticky by mal predmetné tresty vykonať v roku 2031 - kedy by nadobudol vek 55 rokov. Vo vzťahu k jeho osobe bol naplnený i prvok individuálnej prevencie, že u obžalovaného predmetný uložený trest prispeje k jeho výchove, k jeho snahe viesť riadny život a je reálny pozitívny predpoklad, že tomu tak bude i po vykonaní trestu - rehabilitácia následne trest vyjadroval i morálne odsúdenie obžalovaného - uloženie samotného trestu - retribúcia).

Uložený trest odňatia slobody tak akceptuje zároveň otázku spravodlivého potrestania obžalovaného na základe zákona. Trest v tejto výmere by mal dostatočne splniť svoju ochrannú i výchovnú funkciu ako to má na mysli Trestný zákon.

Obžalovaný bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.) - z dôvodu, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin - pretože predmetné skutočnosti boli preukázané z odpisu registra trestov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom tunajšieho súdu.